

Магденко В.І.

студентка,

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

**НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) в освітньому процесі початкової школи наразі стала надзвичайно актуальною. Це обумовлено тим фактом, що у сучасності одним з найбільш важливих напрямків суспільного розвитку є цифровізація життя в найрізноманітніших сферах,

зокрема, і в сфері освіти. Адже, саме рівень розвитку освіти, починаючи з початкової школи, формує суспільство майбутнього, тому школа повинна стати відкритою та конкурентоспроможною.

Сучасному суспільству потрібні нові способи діяльності, що вимагає розвитку у людини комплексу вмінь і навичок – пошуку необхідної інформації, її обробки, моделювання нових об'єктів і процесів, самостійного планування і вибудовування своїх дій.

Поряд з навчанням навичкам читання, письма та рахунку важливо вчити дітей використанню цифрової техніки в якості робочого інструменту в навчанні та повсякденному житті, починаючи з першого класу. Окрім того, інформаційно-комунікаційні технології є одним з найважливіших напрямків діяльності педагогів, оскільки вони сприяють оптимізації навчального процесу [4, с. 50].

Зазначимо, що застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкової школи – це найпростіший і дієвий спосіб закласти основи інформаційної грамотності у молодших школярів. Вступивши в перший клас, середньостатистична дитина знає, як запустити комп'ютерну гру, але не знає, як і де знайти потрібну інформацію, як використовувати сучасні інформаційні ресурси для вирішення конкретного завдання. Придбати і розвинути у себе навички пошуку, аналізу, відбору інформації школяр може тільки на уроці [2, с. 32].

Можна виокремити декілька аспектів використання різних освітніх засобів ІКТ в освітньому процесі початкової школи:

1. Мотиваційний аспект. Застосування ІКТ сприяє збільшенню інтересу і формуванню позитивної мотивації учнів.

2. Змістовний аспект. Можливості ІКТ можуть бути використані: при побудові інтерактивних таблиць, плакатів та інших цифрових освітніх ресурсів з окремих тем і розділів навчальної дисципліни, для створення індивідуальних тестових міні-уроків; для створення інтерактивних домашніх завдань і тренажерів для самостійної роботи учнів тощо.

3. Навчально-методичний аспект. Електронні та інформаційні ресурси можуть бути використані в якості навчально-методичного супроводу освітнього процесу.

4. Організаційний аспект. ІКТ можуть бути використані в різних варіантах організації навчання: при навчанні кожного учня за індивідуальною програмою на основі індивідуального плану; при фронтальній або підгруповій формах роботи.

5. Контрольно-оцінний аспект. Основним засобом контролю і оцінки освітніх результатів учнів в ІКТ є тести і тестові завдання, що дозволяють здійснювати різні види контролю: вхідний, проміжний і підсумковий [5, с. 85].

Отже, робота з інформаційно-комунікаційними технологіями в освітньому процесі початкової школи покликана не забирати час уроку, а берегти його і витрачати з максимальною користю. Наприклад, якщо використовувати мультимедійні презентації та добірки ілюстрацій, вчитель витрачає набагато менше часу на пояснення нового матеріалу.

Вибираючи в якості форми контролю інтерактивні тести, не витрачається час на перевірку: система автоматично знаходить помилки і дає учневі зворотний зв'язок.

Крім того, ІКТ для початкової школи забезпечені зручною системою пошуку. Вона дозволяє заощадити час, який зазвичай витрачається молодшими школярами на гарячкове перегортання сторінок підручника в пошуках потрібної картинки або схеми.

Найбільше часу учні початкової школи витрачають на те, щоб сконцентруватися на темі навчального заняття. Застосування ІКТ вирішує цю проблему: навіть самі неухважні школярі із захопленням працюють на комп'ютері, вирішують завдання, при цьому зростає їхня мотивація до навчання [1, с. 49].

Слід зауважити, що в роботу вчителя початкових класів з використанням освітніх інтернет-ресурсів бажано включати різноманітні пізнавальні завдання, пов'язані з пропонуваним екранним матеріалом.

Зміст ІКТ, при цьому, має містити науково достовірну інформацію, повністю відповідати матеріалу підручника. Зміст, глибина і обсяг наукової інформації повинні відповідати пізнавальним можливостям і рівню працездатності школярів, враховувати їх інтелектуальну підготовку і вікові особливості.

Навчальний матеріал повинен бути доступний для екранізації і передачі інформації за допомогою коментарів вчителя. При відборі матеріалу для зорового ряду перевагу слід віддавати великим і середнім планам, по можливості уникаючи далеких планів і дрібних деталей. Інформація повинна подаватись в живій емоційній формі [3, с. 20].

Таким чином, як ми виявили вище, застосування ІКТ в освітньому процесі початкової школи – це найпростіший і дієвий спосіб закласти основи інформаційної грамотності у молодших школярів. Невирішеними проблемними моментами в роботі вчителя початкових класів з використанням ІКТ наразі є такі: розвиток дидактичних основ використання електронних освітніх ресурсів в освітньому процесі, підвищення професійної підготовки майбутніх педагогів і забезпечення методичного супроводу педагогів щодо оптимізації досвіду впровадження електронних освітніх ресурсів в сучасний освітній процес початкової школи.

Список використаних джерел:

1. Барановська В. М. Сутність поняття «система інформатичних компетентностей». *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2014. № 14. С. 48–59.
2. Бурлакова А. А. Комп'ютер на уроках в початкових класах. *Начальная школа плюс. До и После*. 2007. № 7. С. 32–34.
3. Воротникова І. П. Дидактичні аспекти використання цифрових засобів навчання в шкільній освіті. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: моделювання цифрового навчального середовища закладу загальної середньої освіти. *Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару* (Київ, 5 березня 2020 р.). С. 20–21.
4. Гладун М. А. Критерії добору електронних освітніх ресурсів під час вивчення інформатики в початковій школі. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах : науково-методичний журнал*. Київ : Освіта України. 2015. № 2-3. С. 50–55.
5. Маринченко Г. Сучасні веб-сервіси в роботі вчителя при перевірці знань учнів. *Актуальні проблеми розвитку країн світу: історія і сучасність: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Миколаїв, 11 травня 2018 р. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2018. С. 84–85.